

آمار و روش تحقیق

۳۱- آشکارترین تحقیق کیفی و کمی با کدام گزینه ارتباط دارد؟

- (۱) صورت‌بندی فرضیه‌های پژوهش
(۲) نحوه ارائه‌ی داده‌ها
(۳) کنترل متغیرهای تحقیق
(۴) انتخاب نمونه آماری

۳۲- این که «حواس انسان نمی‌تواند کلیت و ضرورت مفاهیم را به تنهایی درک کند.» متکی بر چه دیدگاهی است؟

- (۱) پوزیتیویستی (۲) تجربه‌گرایی (۳) منطق‌گرایی (۴) عقل‌گرایی

۳۳- مفروضات (Assomptions) در تحقیق احکامی هستند که محقق در مورد آن‌ها چنین می‌اندیشد:

- (۱) احکامی که صحیح هستند و نیازی به اثبات ندارند و عملاً در تحقیق به کار گرفته می‌شوند.
(۲) همان فرضیات تحقیق هستند که باید آزمون شوند.
(۳) فرض‌های نسبتاً ثابت شده هستند و می‌توان براساس آن‌ها فرضیه ساخت.
(۴) احکامی که صحیح نیستند ولی محقق آن‌ها را صحیح فرض می‌کند.

۳۴- در طرح گروه گواه با پیش آزمون و پس آزمون کدام گزینه از عوامل تهدید کننده‌ی اعتبار درونی است؟

- (۱) بازگشت آماری (۲) تاریخ موضعی (۳) افت آزمودنی (۴) رشد و نمو

۳۵- کدام مورد فرض صفر مربوط به فرضیه «هم‌گونی نمرات درس آمار در دختران بیشتر از پسران است» (پسران با کد ۱ و دختران با کد ۲ مشخص شده‌اند). را نشان می‌دهد؟

- (۱) $H_0: \sigma_1^2 = \sigma_2^2$ (۲) $H_0: \mu_1 = \mu_2$ (۳) $H_0: \sigma_1^2 \geq \sigma_2^2$ (۴) $H_0: \mu_1 \leq \mu_2$

۳۶- مؤثرترین روش برابر کردن گروه‌ها و کنترل متغیرهای مزاحم در تحقیقات تجربی، کدام است؟

- (۱) هم‌تا کردن نمونه‌ها یا موردها (۲) تجزیه و تحلیل کوواریانس (۳) حذف متغیرهای نامربوط (۴) روش اتفاقی یا تصادفی

۳۷- روش علی - مقایسه‌ای روشی است که در آن .....

- (۱) محقق خود متغیر مستقل را وارد می‌کند تا نتیجه آن را در متغیر وابسته کشف کند.
(۲) با مقایسه آن‌چه اتفاق افتاده، در کشف عوامل مرتبط سعی می‌شود.
(۳) آزمایش و خطا به کرات انجام می‌گیرد تا نتایج بهتری به دست آید.
(۴) براساس کار آزمایشگاهی علت تعیین می‌شود.

۳۸- کدام طرح تحقیق برای تعیین روابط علت و معلولی قوی‌تر است؟ (O نشان دهنده اندازه‌گیری متغیر وابسته است).

- (۱) OOOO X OOO X OOO X O
(۲) RO X O
RO - O
O X O
(۳) OXO OYO OYO OXO
(۴) O Y O
O Z O

۳۹- در کدام مکتب روش‌شناسی، شهود و تفسیرهای ذهنی در کسب شناخت مردود است؟

- (۱) اثبات‌گرایی (۲) پدیدارشناسی (۳) هرمنوتیک (۴) تاریخ‌گرایی

۴۰- چنانچه در جامعه‌ای ویژگی مورد پژوهش دارای همگنی باشد، استفاده از کدام روش نمونه‌گیری مناسب‌تر است؟

- (۱) طبقه‌ای نسبی (۲) سهمیه‌ای (۳) تصادفی ساده (۴) منظم

۴۱- احتمال بازگشت‌های آماری در کدام مورد افزایش پیدا می‌کند؟

- (۱) از روش‌های رگرسیونی در تحلیل‌ها استفاده شود.
(۲) فرض‌های آمار پارامتریک رعایت نشود.
(۳) در انتخاب نمونه از روش‌های قضاوتی استفاده شود.
(۴) نمونه‌ها براساس نمرات انتهایی بالا و پایین انتخاب شده باشند.

۴۲- در چه شرایطی استفاده از میانگین توزیع نامناسب است؟

- (۱) توزیع متقارن ولی از هر دو طرف کشیده باشد.
 (۲) داده‌ها فاصله‌ای باشند.
 (۳) توزیع دارای کجی زیادی باشد.
 (۴) داده‌های نسبی باشند.

۴۳- در بررسی توزیع داده‌ها: ۲۱-۲۰-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۲-۱، بهترین شاخص پراکندگی کدام است؟

- (۱) انحراف چارکی (۲) دامنه تغییر (۳) انحراف استاندارد (۴) واریانس

۴۴- اعتبار درونی یک تحقیق یعنی:

- (۱) قابلیت تعمیم نتایج تحقیق در زمان‌های مختلف
 (۲) تأثیر انحصاری متغیر کنترل بر متغیر وابسته
 (۳) تأثیر انحصاری متغیر وابسته روی متغیر مستقل
 (۴) تأثیر انحصاری متغیر مستقل بر متغیر وابسته

۴۵- با فرض برقراری مفروضات لازم، مناسب‌ترین آزمون آماری برای طرح پیش آزمون و پس آزمون دو گروهی کدام است؟

- (۱) تجزیه و تحلیل کوواریانس (۲) تجزیه و تحلیل واریانس دو گروهی
 (۳) تحلیل یک گروهی (۴) تجزیه و تحلیل واریانس یک گروهی

۴۶- اگر Z صفر باشد، مفهومی این خواهد بود که:

- (۱) توزیع به صورت زنگوله‌ای است.
 (۲) ارزش داده موردنظر با میانگین برابر است.
 (۳) محاسبات آماری نیاز به تکرار ندارد.
 (۴) میانگین نمرات Z همیشه صفر است.

۴۷- در کدام حالت «ارزش بحرانی» برای آزمون t بالاترین مقدار است؟

- (۱) $n = 100, \alpha = 0/05$ (۲) $n = 50, \alpha = 0/01$ (۳) $n = 100, \alpha = 0/01$ (۴) $n = 50, \alpha = 0/05$

۴۸- در یک توزیع نرمال با میانگین 170 و انحراف استاندارد 10 اعداد بین 150 الی 190 حدود چند درصد از جمعیت نمونه را تشکیل می‌دهند؟

- (۱) ۹۵ (۲) ۱۳/۵۹ (۳) ۶۸ (۴) ۲/۵

۴۹- در یک جدول توافقی 4×3 که ۱۶۲ نفر آزمودنی در آن گمارده شده است، درجات آزادی مساوی است با:

- (۱) ۱۶۱ (۲) ۱۲ (۳) ۱۶۰ (۴) ۶

۵۰- با توجه به معادله خط رگرسیون $y' = -2/5 + 0/75x$ می‌توان گفت:

- (۱) به ازای هر واحد تغییر در X به اندازه $2/5$ واحد کاهش در Y مشاهده می‌شود.
 (۲) خط رگرسیون در نقطه $y = 0/75$ محور Y را قطع می‌کند.
 (۳) به ازای هر واحد تغییر در X ، $0/75$ واحد افزایش در Y حاصل می‌شود.
 (۴) ضریب همبستگی بین X و Y برابر $0/75$ است.

مبانی مشاوره و راهنمایی

۵۱- هنگامی که مشاور می‌کوشد تا نحوه بیان کلامی و غیر کلامی خود را در راستای یکدیگر به کار گیرد، چه رخ می‌دهد؟

- (۱) همزمانی (۲) همسانی (۳) حساسیت (۴) همخوانی

۵۲- راهنمایی در دوره نخستین به چه زمینه‌ای توجه داشت؟

- (۱) راهنمایی حرفه‌ای (۲) راهنمایی تحصیلی در مدارس
 (۳) توسعه تشکیلات کارگری (۴) حل مشکلات شغلی و ناملایمات اجتماعی

۵۳- در خانواده‌های تک‌والدینی عمده‌ترین تمرکز درمان روی کدام نکته می‌باشد؟

- (۱) جنسیت فرزندان (۲) احتیاجات فرزندان (۳) تعیین منابع حمایتی (۴) کیفیت رابطه فرزندان

۵۴- ساده‌ترین وسیله کسب اطلاعات از دانش‌آموزان مدارس کدام است؟

- (۱) مصاحبه (۲) مشاهده (۳) پرسشنامه (۴) آزمون‌های فراقکن

آمار و روش تحقیق

۳۱- گزینه «۲» یکی از آشکارترین تفاوت تحقیقات کیفی با کمی در نحوه ارائه داده‌های آنها است. در تحقیق کیفی از طریق جنبه‌های تحلیلی و مفهومی تبیین خود را از داده‌ها به دست می‌آورد. در حالیکه در تحقیق کمی از فنون انعطاف‌ناپذیر کمیتی و اعداد برای ارائه داده‌های خود استفاده می‌کند. تفاوتی که به راحتی از نام این دو روش قابل درک است (تحقیقات کیفی توجه به کیفیت و تحقیقات کمی توجه به کمیت و اعداد). سایر گزینه‌ها: سایر روش‌ها نیز از تفاوت‌های این دو روش است، ولی واضح‌ترین آن نحوه ارائه داده است.

برخی تفاوت‌های بین تحقیق کمی و کیفی

تحقیق کمی	تحقیق کیفی
جبرگرا - اثبات‌گرا - مطلق‌نگر - نتیجه‌مدار	طبیعت‌گرا - پدیدارشناختی - نسبی‌نگر - فرآیندمدار
شرایط کنترل‌شده محیط	شرایط طبیعی محیط
نمونه‌گیری تصادفی	نمونه‌گیری هدفمند
ارائه نتایج با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی	ارائه نتایج با استفاده از توصیف، مقایسه، تحلیل و استنتاج
صورت‌بندی و آزمون فرضیه	بدون آزمون فرض
تعمیم‌پذیری به دلیل انتخاب تصادفی، دقیق اما به علت شرایط کنترل‌شده تصنعی	تعمیم‌پذیری به دلیل انتخاب هدفمند، دشوار اما به علت شرایط طبیعی امکان‌پذیر

۳۲- گزینه «۲» تاکنون مکاتب زیادی برای روش‌شناسی علوم انسانی مطرح شدند. بنیان‌های این روش‌ها را سه رخداد (پارادایم) روش‌شناختی تشکیل می‌دهد: تجربه‌گرایی (پوزیتیویستی)، ضدتجربه‌گرایی (تفسیری) و انتقادی.

پوزیتیویسم، جامعه و انسان را بخشی از طبیعت دانسته و محقق را فردی می‌داند که به دنبال یافتن نظم قانون‌وار و علی به منظور تصرف در اجتماع و معیشت انسان‌هاست. در این دیدگاه، علم به تدریج از طریق اثبات تجربه‌ها شکل می‌گیرد و هر آنچه را که نتوان به محک تجربه‌ی عینی اثبات کرد، بی‌معناست. این مکتب فلسفی وسیله‌ی شناخت را حواس انسان می‌داند و به تجربه و آزمایش و مشاهده اصالت می‌دهد.

در ضدتجربه‌گرایی برخلاف پارادایم قبلی، رویکرد حاکم بر تحقیق، معناکاوانه است؛ یعنی محقق با بازسازی معنا و محتوای اعمال و نظم‌های اجتماعی سروکار دارد. پارادایم انتقادی معتقد است قانع بودن به فهم از یک متن یا یک عمل انسانی یا یک پدیده‌ی اجتماعی، آدمی را از نقد و تصحیح بازمی‌دارد. دیدگاه دیگری که در گزینه‌ها مطرح شده دیدگاه عقل‌گرا است که براساس روش استدلال قیاسی استوار است و اعتقاد دارد که حواس انسان هیچ‌گاه کلیت و ضرورت اصول و مفاهیم را در نمی‌یابد و لذا منشأ دیگری به نام عقل دارد.

۳۳- گزینه «۴» مفروضات (Assumption)، گزاره‌هایی هستند که بدون آزمون از پیش درست فرض می‌شوند. فرضیه (Hypothesis)، گزاره‌هایی هستند که هنوز درستی آنها با آزمون تجربی محک زده نشده است و باید آزمون شوند.

۳۴- گزینه «۳» اگر طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون با گروه گواه به دقت اجرا شود می‌توان به گونه‌ای مؤثر هشت عامل تهدیدکننده‌ی اعتبار درونی یعنی، تاریخ، رشد، آزمون، ابزار، انتخاب افتراقی، افت آزمایشی و تعامل انتخاب - رشد را مهار کرد. با این حال اعتبار بیرونی این طرح ممکن است از تعامل بین پیش‌آزمون و عمل آزمایشی اثر بپذیرد.

افت آزمودنی یکی از عوامل تهدیدکننده‌ی طرح‌های آزمایشی است. گاهی آزمودنی‌ها به خاطر دوره‌ی زمانی طولانی، مشارکت خود را از ابتدا تا انتهای تحقیق ادامه نمی‌دهند و همین موجب تفاوت بین گروه آزمایش و کنترل می‌شود به عنوان مثال فوت آزمودنی، یا نقل مکان، ناتوان شدن و غیره.

۳۵- گزینه «۳» گزینه‌های یک و چهار به خاطر داشتن نماد = غلط هستند زیرا این فرضیه جهت‌دار است (به خاطر کلمه‌ی بیشتر که در فرضیه بیان شده) بنابراین یکی از گزینه‌های دو و سه گزینه‌ی درست است. گزینه‌ی دو نیز نادرست است زیرا در این فرضیه صحبتی از میانگین نیست. همگونی نمرات درس آمار در دختران بیشتر از پسران است. یعنی پراکندگی (واریانس) نمرات درس آمار، در دختران کمتر از پسران است و نمرات آنها به هم نزدیک‌تر است. بنابراین فرض صفر عبارت است از: $H_0: \sigma_1^2 \geq \sigma_2^2$.

۳۶- گزینه «۴» در پژوهش آزمایشی (تجربی) اولین هدف، کنترل تمام متغیرهایی است که با موقعیت‌های آزمایشی رابطه دارند. چون کنترل کامل امکان‌پذیر نیست، بنابراین پژوهشگر باید تأثیر کلیه متغیرهایی را که کنترل نشده‌اند، از طریق انتخاب و نگارش آنها در شرایط مختلف آزمایشی به صورت تصادفی، حذف یا خنثی کند. این کنترل و انتخاب تصادفی برای برابر شدن گروه آزمایش و گواه نیز ضرورت دارد. بدون انتخاب تصادفی نتایج حاصله معتبر نیست و در آنها ارباب یا سوگیری وجود خواهد داشت. تصادفی ساختن یعنی واگذاری چیزها، افراد، کاربردی‌ها یا گروه‌ها به زیرمجموعه‌هایی از جامعه به گونه‌ای که همه عناصر آن جامعه از لحاظ گزینش و واگذاری به زیرمجموعه معین، شانس برابر داشته باشند.

۳۷- گزینه «۲» روش‌های «علّی-مقایسه‌ای» به تحقیقاتی گفته می‌شود که در آنها، پژوهشگر «با توجه به متغیر وابسته به بررسی علل احتمالی وقوع آن می‌پردازد». این تحقیق گذشته‌نگر است و از معلول به علت احتمالی پی می‌برد. به عبارت دیگر در این روش پژوهشگر با مقایسه‌ی آنچه اتفاق افتاده سعی در کشف عوامل مرتبط می‌کند.

۳۸- گزینه «۲» هدف طرح‌های آزمایش واقعی (حقیقی) عبارتست از: مطالعه‌ی امکان روابط علّت و معلولی بین متغیرها، از طریق قرار دادن یک یا چند گروه آزمایشی در معرض یک یا چند شرایط آزمایشی و مقایسه‌ی نتایج حاصله با یک یا چند گروه کنترل که در معرض متغیرهای آزمایشی قرار نمی‌گیرد. از میان طرح‌های مطرح شده در گزینه‌ها تنها طرح گزینه دوم (طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون با گروه گواه) یک طرح آزمایش واقعی است.

۳۹- گزینه «۱» از جمله دیدگاه‌های شناختی که دانشمندان و فلاسفه آن را روش‌های شناخت و آگاهی نسبت به اشیاء تلقی می‌کنند:

۱- روش شناسی اثباتی (پوزیتیویسم): دیدگاه تجربه‌گرایی و پوزیتیویسم در مقابل عقل‌گرایی سنتی و ارسطویی شکل گرفت. این روش مدعی لزوم به‌کارگیری روش‌های علوم طبیعی در علوم انسانی است. اثبات‌گرایی که دارای شاخه‌های متفاوتی از جمله تجربه‌گرایی منطقی، طبیعت‌گرایی و رفتارگرایی است، تاریخچه‌ای طولانی در فلسفه علم و در میان محققان دارد. اثبات‌گرایان معتقدند صرفاً یک منطق وجود دارد و آن منطق علوم طبیعی است. در اثبات‌گرایی آنچه محوریت دارد، استفاده از روش‌های علم مبتنی بر مشاهده است.

۲- روش شناسی تفسیری (هرمنوتیک): در روش شناسی هرمنوتیک یا تفسیر متن یعنی معنی و مفهوم نهفته در آن کشف و راز و رمز آن بازگشایی می‌شود. مفسر در تفسیر متن باید از نظر روانی و شخصی خود را به جای مؤلف قرار دهد.

۳- روش شناسی انتقادی: طبق این روش برای تحلیل مسایل اجتماعی یک کلیت یا چارچوب اجتماعی مدنظر قرار می‌گیرد. همین مسأله هم یکی از تفاوت‌های پوزیتیویست‌ها را با معتقدان به دیالکتیک تشکیل می‌دهد، چرا که در تجربه‌گرایی یا پوزیتیویسم اصل بر تجربه است، اما دیالکتیک معتقد است که بدون داشتن یک نگرش کلی انسان قادر به درک پدیده‌های اجتماعی نخواهد بود و جامعه یک کلیت اجتماعی است که درون آن کشمکش وجود دارد.

۴۰- گزینه «۳» نمونه‌گیری طبقه‌ای (لایه‌ای)، زمانی به کار می‌رود که جامعه دارای ترکیب ناهمگن و نامتجانس بوده و دارای صفات غیرمشترکی باشد و به عبارتی معرف بودن زیرنمونه‌ها (گروه، طبقه، بخش) مورد نظر باشد. چنانچه در جامعه‌ای ویژگی مورد پژوهش دارای همگنی باشد از نمونه‌گیری تصادفی ساده استفاده می‌شود.

۴۱- گزینه «۴» بازگشت آماری (Statistical regression): گاهی آزمودنی‌ها بر اساس نمرات بسیار بالا یا پایین و نه براساس نمره‌ی معدل کل گروهی، در گروه آزمایش یا گواه قرار داده می‌شوند. به همین دلیل نمرات در اندازه‌گیری مجدد گروه‌های متشکل از دو سر انتهایی به معدل کل گروه بازگشت می‌کند.

به عبارت دیگر بازگشت آماری (که گاهی در موقعیت پیش‌آزمون - پس‌آزمون رخ می‌دهد) به این معناست که گاهی افرادی که نمرات بالاتری در پیش‌آزمون می‌گیرند، احتمالاً در آزمون مجدد نمرات نسبتاً پایین‌تری به دست می‌آورند. برعکس افرادی که در پیش‌آزمون نمره‌ی کمتری می‌گیرند، احتمالاً در آزمون مجدد نمره‌های بیشتری خواهند گرفت. به این ترتیب در پیش‌آزمون - پس‌آزمون یک بازگشت طبیعی در جهت میانگین وجود دارد. بنابراین افرادی که در آزمون اول، بالاترین و پایین‌ترین نمره‌ها را گرفته‌اند لزوماً از نظر پیشرفت بالاترین و پایین‌ترین افراد نیستند. پژوهشگری که نتواند این تأثیر بازگشت را بشناسد، دچار اشتباه شده و به ناحق پیشرفت را به گروه پایین و افت یا پیشرفت اندک را به گروه بالا نسبت می‌دهد.

۴۲- گزینه «۳» ویژگی‌های میانگین عبارت است از:

- ۱- یک شاخص فاصله‌ای است.
- ۲- در محاسبه‌ی آن از عملیات ریاضی بیشتری استفاده می‌شود.
- ۳- در محاسبه‌ی آن از همه‌ی اعداد یا نمره‌ها استفاده می‌شود.
- ۴- نمره‌های خیلی بزرگ یا کوچک در آن تأثیر دارد.
- ۵- مجموع انحراف از میانگین همیشه صفر است.
- ۶- باثبات‌ترین شاخص مرکزی است.
- ۷- بهترین برآورد از میانگین جامعه است.
- ۸- با مقیاس‌های فاصله‌ای و نسبی به کار برده می‌شود.

بنابراین چنانچه توزیع دارای کجی زیادی باشد استفاده از میانگین مناسب نیست.

۴۳- گزینه «۱» چنانچه داده‌ها دارای پراکندگی زیاد باشند، بهترین و مناسب‌ترین شاخص پراکندگی، انحراف چارکی است.

۴۴- گزینه «۴» هر طرح آزمایش باید دارای دو اعتبار درونی و بیرونی باشد. روایی درونی، جزو چاره‌ناپذیر و لازم‌الاجرای طرح پژوهش است. اما طرح ایده‌آل باید هم از لحاظ روایی درونی و هم از لحاظ روایی بیرونی توانمند باشد.

کاربرد آزمون‌های روانی در مشاوره

- ۱۳۱- فن ربط دادن آنچه در دنیای واقعی مشاهده می‌شود به آنچه مورد اندازه‌گیری قرار می‌گیرد، تعریف کدام اصطلاح است؟
 (۱) سنجش (۲) ارزشیابی (۳) اندازه‌گیری (۴) ابزار اندازه‌گیری
- ۱۳۲- کدام یک از موارد زیر در متون کلاسیک روان‌سنجی، جزء هنجارها به حساب نیامده است؟
 (۱) هیجانی (۲) کلاسی (۳) درصدی (۴) نرم‌های تحولی
- ۱۳۳- کدام گزینه در مورد آزمون‌های هوش درست است؟
 (۱) سنجش توانایی‌هایی که معرف همهٔ موقعیت‌ها هستند.
 (۲) سنجش کامل توانایی‌های شناختی و غیرشناختی
 (۳) تأکید بر تفکر همگرا، تحلیلی و علمی - منطقی
 (۴) سنجش توانایی‌های فاقد جهت‌گیری علمی
- ۱۳۴- مقیاس دروغ‌سنجی (L)، آزمون MMPI چه چیزی را تشخیص می‌دهد؟
 (۱) سؤالاتی که در گروه «نمی‌دانم» قرار گرفته‌اند.
 (۲) سادگی، خشکی، تجر فکری و کمال‌گرایی
 (۳) آشفتگی فکری، گیج بودن و خودکم‌بینی
 (۴) نگرش فرد نسبت به آزمون و نتیجه‌ی حاصل
- ۱۳۵- در آزمون چند محوری بالینی میلون، تعیین روایی نیمرخ براساس کدام مورد صورت می‌گیرد؟
 (۱) روایی، نابسامدی، دروغ‌پردازی و افشاگری
 (۲) پاسخگویی تصادفی، افشاگری، تحقیر و مطلوب بودن
 (۳) مطلوب بودن، نابسامدی، خود ناکام‌سازی
 (۴) کم‌گزارش کردن مشکلات، افشاگری و دروغ‌پردازی
- ۱۳۶- نوعی از آزمون‌های پیشرفت تحصیلی که برای تشخیص نقاط قوت یا ضعف و نارسایی‌های دانش‌آموزان در مهارت‌های اساسی به کار می‌روند، اشاره به کدام دسته آزمون‌ها دارد؟
 (۱) تشخیصی (۲) دروس خاص (۳) پیشرفت کلی (۴) معلم ساخته
- ۱۳۷- در ارائه‌ی نتایج آزمون هوش به افراد غیرمتخصص کدام مورد مفید خواهد بود؟
 (۱) برآورد سطح اطمینان هوشبهر
 (۲) رتبه‌ی درصدی
 (۳) نمره‌ی عامل‌ها و گروه‌بندی‌ها
 (۴) هوشبهر کلی
- ۱۳۸- در کدام یک از موارد، همبستگی هر سؤال با نمره‌ی کل آزمون محاسبه می‌شود؟
 (۱) بازآزمایی (۲) روایی محتوا (۳) روایی هم‌زمان (۴) هم‌مانگی درونی
- ۱۳۹- کدام یک از ویژگی‌های آزمون بر ضریب پایایی آن تأثیر بیشتری دارد؟
 (۱) واریانس سؤالات (۲) دشواری سؤالات (۳) تعداد سؤالات (۴) تعداد گزینه‌ها
- ۱۴۰- اگر کودک در ترسیم نقاشی بیش از اندازه آن را بزرگ بکشد، نشانگر چه خواهد بود؟
 (۱) تورم جبرانی (۲) شخصیت هیستریک (۳) وقفه‌های متعدد هیجانی (۴) وقفه‌های متعدد شناختی
- ۱۴۱- کدام آزمون برای تشخیص الگوهای بالینی شخصیتی و آسیب شدید شخصیت تدوین شده است؟
 (۱) شخصیت کتل (۲) شخصیت آیزنک (۳) چندمحوری میلون (۴) چند محوری مینه سوتا
- ۱۴۲- اگر در یک آزمون، نمره‌ی تبدیل شدهٔ فرد به نمره‌ی Z، مساوی ۱/۵ باشد، نمره‌ی T او چه عددی خواهد بود؟
 (۱) ۶۵ (۲) ۱۲۴ (۳) ۱۲۵ (۴) ۱۳۰
- ۱۴۳- کدام یک از موارد زیر درباره‌ی تفاوت آزمون اندریافت موضوع و آزمون رورشاخ درست است؟
 (۱) اندریافت موضوع ساخت زیربنایی شخصیت را می‌سنجد.
 (۲) رورشاخ بیشتر بر تفسیرهای کیفی استوار است.
 (۳) رورشاخ پاسخ‌های کلامی سازمان‌یافته‌تری می‌طلبد.
 (۴) اندریافت موضوع محرک ساخت‌داری است.
- ۱۴۴- افراد با ناتوانی یادگیری در کدام خرده آزمون‌ها نمره‌ی پایین‌تر می‌گیرند؟
 (۱) شباهت‌ها، تنظیم تصاویر (۲) تکمیل تصاویر، تنظیم تصاویر
 (۳) الحاق قطعات، مکعب‌ها (۴) فراخوانی ارقام، تنظیم تصاویر

۱۲۹- گزینه «۲» هرچه ناهمخوانی بین خود ادراکی (خودپنداره) و تجربه ارگانیزمی فرد بیشتر باشد او آسیب‌پذیرتر است. راجرز معتقد است افراد در صورتی آسیب‌پذیرترند که از اختلاف بین خود ارگانیزمی و تجربه مهمشان آگاه نباشند.

۱۳۰- گزینه «۴» از مشکلات و انتقادات وارد شده به این رویکرد انتقاد آلبرت بندورا است که بیان می‌کند جستجوی ساختار شخصیت از طریق تحلیل عاملی مجموعه‌ی محدودی از توصیف‌کننده‌های رفتاری در واقع تحقیق در شخصیت را به روان‌سنجی تقلیل می‌دهد.

کاربرد آزمون‌های روانی در مشاوره

۱۳۱- گزینه «۴» دومین گام در اندازه‌گیری یک صفت تهیه وسیله‌ای است که به کمک آن بتوان صفت مورد نظر را اندازه گرفت، مانند ترازو برای اندازه‌گیری وزن. برای اندازه‌گیری صفت کیفی مانند هوش، این وسیله باید به طریقی ساخته شود که بروز رفتارهای مورد اندازه‌گیری را به صورتی که تعریف شده‌اند، موجب گردد.

۱۳۲- گزینه «۱» نرم‌ها دارای انواع متعددی است که معروف‌ترین آنها عبارتند از: نرم سنی، نرم کلاسی، نرم درصدی، نرم نمره‌های معیار یا تراز شده. نرم‌های کلاسی و سنی را تحت عنوان نرم‌های تحولی و نرم‌های درصد و تراز شده را تحت عنوان نرم‌های درون‌گروهی نیز معرفی نموده‌اند.

۱۳۳- گزینه «۳» گزینه ۱، ۲ و ۴ گزینه‌های غلط می‌باشند و گزینه‌ای که دربردارنده پاسخ صحیح است گزینه ۳ است، در بحث نظریه‌های هوش و آزمون‌های هوش مطرح گردیده است.

۱۳۴- گزینه «۲» مقیاس L شامل ۱۵ سؤال است که مشخص‌کننده میزان تلاش مراجع برای ارائه توصیف مثبت و غیرواقعی‌گرایانه از خود است. دارندگان نمره بالا در این مقیاس خود را به صورت افراد کمال‌گرای افراطی و به شیوه آرمانی توصیف می‌کنند. چنین مراجعانی احتمالاً انعطاف‌ناپذیر و غیر اصیل هستند و از تأثیری که بر دیگران می‌گذارند ناآگاهند و ادراکشان نسبت به زندگی خشک و خودمحورانه است.

۱۳۵- گزینه «۲» روایی نیمرخ در این آزمون را می‌توان با توجه به الگوی نمره نشانگرهای اصلاحی (شاخص‌های روایی) سنجید: پاسخگویی تصادفی براساس نمره یک یا بیشتر در ۳ ماده مقیاس روایی مشخص می‌شود. کم گزارش کردن مشکلات به وسیله نمره‌های پایین در افشاگری (X) و تحقیر (Z) و نمره بالا در مطلوب بودن (Y) مشخص می‌شود.

۱۳۶- گزینه «۱» نوع دیگر از آزمون‌های تشخیصی، آزمون‌های پیشرفت تحصیلی هستند که برای تشخیص نقاط قوت و یا ضعف و نارسایی‌های دانش‌آموزان در مهارت‌های اساسی مانند خواندن و یا حساب کردن به کار می‌روند.

۱۳۷- گزینه «۲» گزارشی که برای والدین دانش‌آموز تهیه می‌شود نباید جنبه فنی داشته باشد، بلکه باید به صورت تفسیری بدون استفاده از اصطلاحات فنی و با بیانی روشن و قابل فهم ارائه شود. آنچه در خور اهمیت است، آن است که نتایج آزمون نباید به صورت عددی، بلکه باید به صورت عملکرد آزمودنی در رابطه با خصایص اندازه‌گیری شده (رتبه‌های درصدی) توضیح داده شود.

۱۳۸- گزینه «۴» محاسبه همسانی درونی سؤالات آزمون، روش دیگری است که در بررسی روایی سازه برخی از آزمون‌ها، به ویژه آزمون‌های شخصیت، به کار برده می‌شود. در این محاسبه، نمره کل آزمون ملاک قضاوت قرار می‌گیرد و نمرات یک‌یک سؤالات آزمون با آن سنجیده می‌شود.

۱۳۹- گزینه «۳» در شرایط مساوی هر اندازه سوال‌های آزمون بیشتر باشد به همان نسبت پایایی آزمون بیشتر خواهد بود.

۱۴۰- گزینه «۱»

۱۴۱- گزینه «۳» از برخی جهات پرسشنامه چند محوری میلون MCMI جانشین یا حتی رقیبی برای MMPI به شمار می‌رود. زیرا MMPI در اصل بر اختلال‌های محور یک تأکید دارد، اما MCMI به طور اخص برای کمک به تشخیص اختلال‌های محور دو طراحی شده است.

مقیاس هایز میلون به این صورت طبقه‌بندی می‌شوند: شاخص‌های تغییر دهنده، الگوهای شخصیت بالینی، آسیب‌شناسی شدید شخصیت، نشانگان‌های بالینی و نشانگان‌های شدید.

سؤالات آزمون کارشناسی ارشد ۱۳۹۶

زبان عمومی و تخصصی

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes the blank. Then mark the correct choice on your answer sheet.

- ✎ 1- Lawyers for both parties will convene this morning to see if a ..... can be reached before the matter reaches the court.
1) transparency   2) realism   3) settlement   4) discipline
- ✎ 2- Later he..... her daughter for having talked to her teacher impolitely.
1) prevented   2) scolded   3) restricted   4) neglected
- ✎ 3- The volcano had remained ..... for over a hundred years, and most people thought it would never burst again.
1) dormant   2) drastic   3) severe   4) incidental
- ✎ 4- You will certainly ..... your sprained ankle if you attempt to play basketball today.
1) coerce   2) avoid   3) discomfit   4) exacerbate
- ✎ 5- My medical condition is ..... and cannot be altered even with medication.
1) immutable   2) exhaustible   3) durable   4) demanding
- ✎ 6- The comedian hoped his jokes would ..... a great deal of laughter from the audience.
1) pursue   2) explode   3) necessitate   4) elicit
- ✎ 7- Because Kelly's parents were not affectionate, she grew up suffering from a/an ..... of love and affection.
1) isolation   2) malfunction   3) violation   4) deprivation
- ✎ 8- Although we may never completely ..... every disease on earth, it's heartening to see the progress medicine has made on so many fronts.
1) overlook   2) eradicate   3) suspend   4) forecast
- ✎ 9- As people mature, their..... skills become more developed, so they are capable of solving more complex problems.
1) collective   2) sufficient   3) cognitive   4) hypothetical
- ✎ 10- I wonder why Cathy spends so much time telling me ..... facts that have nothing to do with me.
1) curious   2) identical   3) irrelevant   4) unequivocal

PART B: Cloze Passage

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

The job of theoretical physicists is twofold: first, to explain what our experimental colleagues have discovered; and second, (11)..... phenomena that have not yet (12)..... . The history of scientific discovery shows that progress is achieved using (13)..... .

Quantum theory, for example, was largely driven by empirical results, (14)..... Einstein's general theory of relativity was (15)..... speculation and thought experiments, as well as advanced mathematics.

- ✎ 11- 1) to predict   2) predicting   3) it is to predict   4) predict
- ✎ 12- 1) found   2) to be found   3) been found   4) be found

- ✎ 13- 1) both the methods   2) both methods   3) both of methods   4) methods both
- ✎ 14- 1) as though   2) in that   3) so that   4) whereas
- ✎ 15- 1) a product of   2) produced   3) production of   4) producing

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

In contemporary times, mentors have played a vital role in the development of individuals in education and business organizations. Mentoring for a professional career became a topic of research in the mid-1970s. Caffarella (1992) defined mentoring as an "intense caring relationship in which persons with more experience work with less experienced persons to promote both professional and personal development". [A] Daloz (1986) was more expressive in his description of mentors as guides who "lead us along the journey of our lives... they cast light on the way ahead, interpret arcane signs, warn us of lurking dangers, and point out unexpected delights along the way".

The beneficiary of the process is often referred to as the mentee, but various writers have pointed out that the mentoring relationship could be a development opportunity for both mentors and mentees (Daloz, 1996, 1999; Albom, 1997; Hansman, 2002). Mentoring relationships have a potential to facilitate psychosocial development—mentored individuals enjoy higher self-confidence, self-efficacy, and self-assurance. [B] Mentors too can benefit from enhanced self-confidence of their capabilities for reflective thinking and communication, as well as personal satisfaction of contributing to the discipline and the next generation. [C]

Mentoring may be especially important to first-generation university students and first-generation professionals. [D] (Stalker, 1996; Ragins, 1997; Gordon and Whelan, 1998). In higher education, Lyons, Scroggins, and Rule (1990) found that mentors not only transmitted formal academic knowledge and provided socialization experiences into their chosen discipline, but also bolstered the students' confidence and professional identity, giving them a vision of the identity they might one day achieve.

✎ 16- What does the passage mainly discuss?

- 1) A contributor to professional development
- 2) The positive and negative aspects of mentoring
- 3) Effective strategies for building mentoring relationships
- 4) A step-by-step description of passing on knowledge in organizations

✎ 17- Why does the writer mention Daloz in paragraph 1?

- 1) To introduce a famous mentor
- 2) To further elaborate on mentoring
- 3) To disagree with his views on mentoring
- 4) To compare his views on mentoring with those of the mid-1970s scholars

✎ 18- The word "lurking" in paragraph 1 could best be replaced by .....

- 1) serious   2) unexpected   3) obvious   4) potential

✎ 19- Where in the passage would the following sentence best fit?

"It is also of consequence to those entering fields dominated by persons of a different gender or race."

- 1) [A]   2) [B]   3) [C]   4) [D]

✎ 20- According to the passage, all of the following are among the effects of mentoring on mentors and mentees EXCEPT .....

- 1) a belief in oneself   2) a sense of fulfillment
- 3) enhanced motivation   4) professional development

PASSAGE 2:

Drama therapy is a creative arts therapy method that integrates role play, stories, improvisation and other techniques taken from the theater with the theories and methods of therapy. The result is an active, experiential process that draws on the child's capacity for play, utilizing it as a central means of accessing and expressing feelings, gaining insight, practicing successful approaches to difficult situations. Drama therapists also assess children who need additional services and can send them to people or places that can provide them.

پاسخنامه آزمون کارشناسی ارشد ۱۳۹۷

زبان عمومی و تخصصی

۱- گزینه «۲» بادهای بی‌امان و امواج شدید تنها یکی از موانعی بودند که بسیاری از کاشفان همچون کریستف کلمب در هنگام سفر دریایی به سرزمین‌های ناشناخته با آن مواجه می‌شدند.

(۱) تعلیق - توقف - ایست (۲) مانع - سد - مشکل (۳) کمبود - کسری - عدم (۴) تغییر - دگرگونی - ناپایداری

۲- گزینه «۴» در مناطق بیابانی شهری، منابع آب آشامیدنی با افزایش تقاضا مواجه هستند که این امر مدیران منابع آب را و می‌دارد جهت یافتن منابع جدید تلاش کنند.

(۱) دلسرد کردن - بی‌جرات ساختن (۲) رد کردن - نپذیرفتن - قبول نکردن
(۳) حمله کردن - تجاوز کردن - هجوم بردن (۴) تقلا کردن - تلاش کردن - مبارزه کردن

۳- گزینه «۱» حس بویایی، خیلی بیشتر از حس چشایی با افزایش سن کاهش می‌یابد. این کاهش می‌تواند منجر به از دست رفتن سلول‌های حسی در بینی شود.

(۱) کاهش - تنزل (۲) شایستگی - لیاقت (۳) ابهام - نامعلومی (۴) دفاع - حمایت - پدافند

۴- گزینه «۳» درست است که تمام فعالیت‌های اقتصادی پیامدهای محیطی دارند. با وجود این هدف تولیدکنندگان می‌گو باید کاهش اثرات زیانبخش زیست‌محیطی باشد.

(۱) بومی - ذاتی - فطری (۲) رقابتی - قابل رقابت (۳) زیانبخش - آسیب‌آور - مضر (۴) خیالی - وهمی - موهوم

۵- گزینه «۱» همانند بسیاری از سیاستمداران موفق، او در دستیابی به اهدافش سرسخت و مصمم است.

(۱) دستیابی - تعقیب (۲) نظم و انضباط - رشته تحصیلی (۳) پایداری - دوام - بقا (۴) درگیری - گرفتاری

۶- گزینه «۴» چون می‌دانست که همه (دانشجوها) بعد از مراسم فارغ‌التحصیلی از هم دور می‌شوند، نگران بود که دیگر دوستانش را نبیند.

(۱) پدیدار شدن - بیرون آمدن (۲) ناسازگار بودن - مغایرت داشتن
(۳) فرق قائل شدن - تمایز کردن (۴) از هم جدا شدن - پخش شدن - منشعب شدن

۷- گزینه «۳» برخی از عملکردهای ذهنی با (افزایش) سن کاهش می‌یابند، اما مغز به‌گونه‌ای جبران می‌کند که باعث می‌شود سالمندان به همان اندازه جوانان تیزهوش باقی بمانند.

(۱) سرودن (۲) رساندن - بردن
(۳) جبران کردن - غرامت دادن - تلافی کردن (۴) زنگ زدن - پوسیدن

۸- گزینه «۲» برخی معتقدند که هیپنوتیزم، درمانی مؤثر برای کاهش درد سرطان و سایر بیماری‌های مزمن است.

(۱) جایگزین کردن (۲) کاهش دادن - تسکین دادن (۳) کاوش کردن - سیاحت کردن (۴) مخفی کردن - پنهان کردن

۹- گزینه «۱» بجه‌هایی که فضای مناسب جهت مطالعه در خانه دارند نسبت به دانش‌آموزانی که در فضای خانوادگی عصبی و پرتنش و بی‌تفاوت پرورش می‌یابند، بهتر عمل می‌کنند.

(۱) مطلوب - مناسب (۲) معتبر - صحیح - قانونی (۳) مطیع - فرمانبردار - حرف‌شنو (۴) سنتی - عرفی

۱۰- گزینه «۴» اداره پست وعده داده است که رسانش پست الکترونیکی درجه یک را به منطقه در روز جمعه از سر بگیرد.

(۱) توجه - دقت (۲) پیشرفت - ترقی - تکامل (۳) اصطلاح - حالت - سیما (۴) رسانش - تحویل - تسلیم - رهایی

ترجمه متن

کولت نقاشی را در جوانی آغاز کرد. در سال ۱۹۷۰، اولین اجرای خود را با Hommage a Delacroix کامل کرد، که آغاز حرفه هنری بود که به یکپارچگی (تلفیق) هنر و زندگی اختصاص داده شده بود. سپس کارهای خیابانی، اعمال و اجراهایی در خیابان‌ها و میدان‌های عمومی انجام داد که منتج از محیط زندگی او و روزه‌هایی بودند که در آن‌ها او در موقعیتی انتخاب شده با آرایشی (ترتیبی) پیچیده از پارچه و توری، بی حرکت باقی ماند.

۱۱- گزینه «۴» In the year 1970 به معنی (در سال ۱۹۷۰) می‌باشد و بیانگر زمان گذشته است.
تذکر: از آنجا که زمان متن گذشته است، گزینه (۱) نادرست است، زیرا این گزینه بیانگر زمان حال کامل است.

۱۲- گزینه «۲» با توجه به مفهوم تست نیاز به ضمیر موصولی which (حالت فاعلی) می‌باشد.
تذکر: قبل از that از کاما استفاده نمی‌شود.

۱۳- گزینه «۱» ضمیر موصولی which همراه با مشتق فعل to be حذف شده‌اند.

an artistic career which was devoted to the oneness
حذف شده‌اند

۱۴- گزینه «۲» با توجه به مفهوم تست نیاز به واژه Then به معنی (سپس) می‌باشد.
تذکر: هرگاه واژه Then جهت تأکید در ابتدای جمله بیاید، به دنبال آن جمله به صورت وارونه به کار می‌رود.

۱۵- گزینه «۳» نیاز به ضمیر موصولی which (حالت مفعولی) می‌باشد، ضمناً از آنجا که قبل از نقطه چین به واژه‌های living environments و windows اشاره شده، لذا کاربرد حرف اضافه in قبل از ضمیر موصولی ضروری است.

متن ۱:

پژوهش اخیری که در ایرلند صورت گرفت حاکی از این است که بیشتر بچه‌ها به بزرگ‌ترها در مورد آزار و اذیت چیزی نمی‌گویند. ۸۴ درصد قربانیان دوره راهنمایی ادعا کردند چیزی در این خصوص به معلمان خود نمی‌گویند و ۶۶ درصد گفتند به اعضای خانواده چیزی نمی‌گویند. نظرسنجی که در حوزه مورد بهداشت شمال شرقی با بیش از ۱۰۰۰ دانش‌آموز دوره راهنمایی صورت گرفت حاکی از این بود که تنها ۴۶ و ۳۳ درصد قربانیان به ترتیب معلم و والدین خود را در جریان گذاشته بودند.

از جمله نگرانی‌ها و ترس‌هایی که کودکان را از گفتن حقیقت باز می‌دارند می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

(۱) اینکه آزار و اذیت بدتر خواهد شد و به دلیل اینکه به بقیه گفته‌اند، آزار گسترش خواهد یافت. بچه‌ها خیلی به تمسخر و طرد افراد خبرچین حساس هستند. بسیاری از بچه‌ها بین گفتن حقیقت و خبرچینی نمی‌توانند تمایز ایجاد کنند. (۲) تهدیدات فیزیکی و ترس از تلافی. اگر یک گروه در آزار و اذیت شرکت داشته باشد، ترس و تهدید بیشتر خواهد شد. (۳) آن‌ها ممکن است در مورد بروز یک واکنش ناخوشایند از سمت والدین خود نگران باشند و احساس خجالت کنند. دوست ندارند که بقیه احساس کنند آنها موجب شرمساری والدین خود هستند یا بپذیرند که نمی‌تواند از عهده مدرسه خود برآیند. این احساس که آنها مستحق آزار و اذیت هستند و گناهی که به دنبال این احساس می‌آید، یک عامل بسیار مهم است. (۴) بسیاری از قربانیان مهارت اجتماعی و اعتماد به نفس پا پیش گذاشتن را ندارند. گاهی اوقات مطرح کردن یک مشکل برای یک بزرگسال خصوصاً معلم بسیار دشوار است مخصوصاً برای یک شاگرد استرسی و ترسو. (۵) بسیاری از قربانیان معتقدند که نمی‌شود کاری در مورد آزار و اذیت انجام داد و در مدرسه‌ای که منش ضدآزار و اذیت ضعیف است، آنها ممکن است باور کنند کاری نمی‌شود در مورد این موضوع انجام داد. اگر آنها در مورد موفقیت‌های قبلی کارکنان در ارتباط با کنترل آزار و اذیت اطلاع نداشته باشند، به توانایی مدرسه در کنترل این موقعیت ایمان نخواهند داشت.

۱۶- گزینه «۱» کدام گزینه مورد پشتیبانی پاراگراف ۱ می‌باشد؟

- (۱) اکثر کودکان ایرلندی در مورد آزار و اذیت چیزی نمی‌گویند.
(۲) تنها ۴۶ درصد معلمان ایرلندی از گام‌های اصلی پشتیبانی از کودکانی که مورد آزار و اذیت بوده‌اند، اطلاع دارند.
(۳) دانش‌آموزان دوره راهنمایی به والدین یا معلمان خود اعتماد نمی‌کنند.
(۴) با توجه به ارقام ارائه شده، آزار و اذیت در ایرلند بیش از گذشته شده است.

۱۷- گزینه «۲» در ارتباط با پاراگراف ۱، پاراگراف ۲.....

- (۱) ادعای مطرح شده در آن را تغییر می‌دهد.
(۲) علل مشکل مطرح شده در آن را ارائه می‌دهد.
(۳) اثر پدیده ذکر شده در آن را لیست می‌کند.
(۴) حقایق و ارقام ذکر شده در آن را زیر سؤال می‌برد.

روش‌ها و فنون راهنمایی در مشاوره

- ۷۱- «بیان حدس درباره رفتار مراجع با خودتان به عنوان مشاور از طریق سوق دادن توجه مراجع به ناهمخوانی‌ها، تحریف‌ها، اجتناب‌ها و بازی‌ها» کدام تکنیک است؟
- (۱) انعکاس محتوا (۲) انعکاس احساس (۳) بی‌واسطگی (۴) روشن‌سازی
- ۷۲- «فکر می‌کنید، اگر همسرتان اینجا بود درباره نیاز شما به مشاور چه می‌گفت؟» مربوط به کدام نوع سؤالات است؟
- (۱) هدف محور (۲) حلقوی (۳) معجزه‌آسا (۴) درجه‌بندی
- ۷۳- کدام عبارت، مرتبط با مرحله آماده‌سازی از مراحل تغییر است؟
- (۱) آیا آماده‌اید که این کار را شروع کنید؟ (۲) آیا تاکنون به این موضوع فکر کرده‌اید که ...؟ (۳) آیا امکان دارد در آینده و در ادامه مسیر، با لغزش مواجه شوید؟ (۴) به نظر خودتان چه کاری را باید انجام دهید تا وارد مرحله بعدی شوید؟
- ۷۴- اگر مشاور به مراجعی که می‌گوید کودک من لجباز است بگوید لجبازی رفتاری یاد گرفته شده است. از چه مهارتی استفاده کرده است؟
- (۱) تعبیر و تفسیر (۲) برگرداندن محتوا (۳) عینی کردن مشکل (۴) مواجهه و روبه‌رو نمودن
- ۷۵- مشاوره که بیش از حد در جلسه درس اخلاق داده و بر بایدها و نبایدها تأکید می‌کند، مانع کدام مورد در مراجع می‌شود؟
- (۱) برتری‌جویی (۲) بیان هیجان‌ها (۳) روند خود اکتشافی (۴) عمل به الزام‌ها
- ۷۶- مشاور برای روشن‌شدن اظهارات متناقض مادر و دختری در جلسه مشاوره از کدام مهارت استفاده می‌کند؟
- (۱) ارائه اطلاعات (۲) انعکاس محتوا (۳) تفسیر (۴) پرسش‌های حلقوی
- ۷۷- وقتی مشاور به مراجع می‌گوید: «واقعاً گیج شدم، شما هنگام صحبت از اتفاق ناراحت‌کننده، می‌خندید!» از چه مهارتی استفاده کرده است؟
- (۱) بازخورد (۲) تأکید (۳) شخصی‌سازی (۴) پیامد منطقی
- ۷۸- هنگامی که مشاور از مراجع می‌خواهد افکار مثبت و رشد‌یابنده را جایگزین افکار منفی و مخرب کند، از چه فنی استفاده کرده است؟
- (۱) ارزیابی مجدد (۲) الگوگیری (۳) توقف فکر (۴) بازسازی شناختی
- ۷۹- مشاور به مراجع یاد می‌دهد که برای رفع بی‌خوابی‌های شبانه خود تلاش نکند و در عوض سرگرم فعالیت‌های سازنده شود. از کدام فن معنا درمانی استفاده شده است؟
- (۱) جابه‌جاسازی (۲) تمرکززدایی (۳) قصد تناقضی (۴) واکنش وارونه
- ۸۰- مراجعی می‌گوید: «همکارم در مورد من کنجکاوی می‌کند و مدام سؤالات شخصی می‌پرسد، چه می‌شد اگر به فکر زندگی خودش بود.» کدام یک، نشان‌دهنده انعکاس معانی مشاور است؟
- (۱) اگر چه در بد وضعیت هستی هستی ولی همکار شماس. (۲) از بی‌توجهی همکارت احساس عصبانیت می‌کنی. (۳) شما در ارتباط با او به ستوه آمده و ناراحت شدید. (۴) چون برای مسائل خصوصی تو احترام قائل نیست، ناراحت شده‌ای.
- ۸۱- اگر در جلسه مشاوره، مشخص شود که ارزش‌های مشاور مغایر با ارزش‌های مراجع است، انتخاب کدام گزینه مناسب‌تر است؟
- (۱) مراجع را ترغیب به بررسی بیشتر درباره ارزش‌های مشاور نمود. (۲) با استدلال قوی می‌توان مراجع را به سمت ارزش‌های مشاور سوق داد. (۳) بدون توجه به ارزش‌های مشاور و مراجع، می‌توان بهترین راه را انتخاب نمود. (۴) به مراجع باید کمک نمود تا راه‌حلی متناسب با سیستم ارزش‌های خودش، انتخاب کند.
- ۸۲- زمانی که اجتناب از رابطه دوگانه امکان‌پذیر نیست، کدام اقدام باید انجام گیرد؟
- (۱) ارجاع دادن مراجع (۲) خاتمه دادن به جلسه (۳) پذیرش و شروع مشاوره (۴) کسب موافقت آگاهانه مراجع
- ۸۳- خودافشایی مشاور، بهتر است در چه زمانی صورت گیرد؟
- (۱) هنگامی که بخواهد به مراجع نشان دهد که احساسات او طبیعی است. (۲) زمانی که برای ارضای نیازهای خودش، لازم و ضروری باشد. (۳) هرگز نباید خودافشایی کند، زیرا نشانه ضعف اوست. (۴) هر زمان که مشکل مراجع را تجربه کرده باشد.

۶۳- گزینه «۱» در مرحله تکوین، اعضای گروه با یکدیگر تماس می‌گیرند و درباره فرصت‌ها و چالش‌های پیش‌رو اطلاعات به دست می‌آورند و بعد درباره اهداف به توافق می‌رسند و کار را شروع می‌کنند. اعضای گروه معمولاً مستقلاً وارد عمل می‌شوند. آنها انگیزه دارند اما معمولاً درباره مسائل، اهداف و موقعیت‌های سایر اعضای گروه اطلاعات چندانی ندارند. اعضای گروه بهترین رفتار خود را نمایش می‌دهند اما فقط روی خودشان متمرکز می‌شوند. در این مرحله رهبران گروه باید کاملاً رهنمودی و مستقیم عمل کنند.

۶۴- گزینه «۴» تحمل ابهام می‌تواند از خصوصیات مهم مشاوران مؤثر باشد. ابهام یکی از الزامات هنر مشاوره است؛ مثلاً مشاور هرگز نمی‌تواند مطمئن باشد که چه روشی برای چه مراجعی از همه بهتر است یا هرگز نمی‌تواند از دستاوردهای جلسه مشاوره دقیقاً آگاه باشد. علم مشاوره می‌تواند به درک عینی فرایند مشاوره کمک کند. با این حال، مشاوران باید بتوانند ابهام را تحمل کنند.

۶۵- گزینه «۴» تفکر گروهی یا Groupthink، تفکری است که در بعضی از اعضای گروه، وقتی که می‌خواهند از کشمکش بکاهند و بدون بررسی انتقادی، تحلیل و ارزیابی عقاید، به اجماع آرا دست یابند، دیده می‌شود. ذهنیت مبتنی بر تفکر گروهی یا Groupthink، عبارت است از طرز تفکری که در آن فرایندهای کلیشه‌ای، دفاعی و تاریخ مصرف گذشته به «هنجار» تبدیل می‌شوند و از رشد و توسعه خلاقیت و حل مسئله جلوگیری می‌شود. تفکر گروهی باعث می‌شود که خلاقیت، منحصر به فرد بودن و استقلال تفکر از بین برود.

۶۶- گزینه «۳» نظریه، الگویی است که مشاوران از آن به عنوان راهنما برای پیش‌بینی راه‌حل‌های احتمالی مشکلات استفاده می‌کنند. درک نظری بخش مهمی از مشاوره است. نظریه‌ها به مشاوران کمک می‌کنند تا اطلاعات بالینی را تنظیم و فرایندهای پیچیده را منسجم سازند. نظریه‌ها برای مشاوران نوعی راهنمای مفهومی محسوب می‌شوند.

۶۷- گزینه «۲» تثبیت کاربردی مفهومی است به معنای مانع ذهنی بودن در جهت استفاده متفاوت از یک شیء. به این معنا که تثبیت صورت‌گرفته مانع از این می‌شود که از شیء، ابزار یا یک روش در جهت اهداف دیگری استفاده شود و صرفاً از آن، در یک کار و یا یک عمل به‌خصوصی استفاده می‌شود.

۶۸- گزینه «۴» در رابطه با درمان افراد اسکیزوفرن و مبتلا به اختلال ضداجتماعی، اتکا به روش‌های مشاوره کلامی و سنتی نمی‌تواند چندان مؤثر باشد. در ارتباط با این نوع مراجعان، باید به طور مستقیم نظارت و کنترل صورت بگیرد، به این معنا که گاهی ممکن است حتی لازم باشد درمان در مراکز ماند بیمارستان‌های روانی صورت بگیرد و از دارودرمانی به عنوان روش موازی در کنار جلسات مشاوره استفاده گردد.

۶۹- گزینه «۴» قانون تاراسوف بیان می‌کند اگر یک مشاور ارزیابی کند که شخصی به واسطه اعمال مراجع در خطر قریب‌الوقوع قرار دارد، مشاور باید قربانی مورد نظر را از آن خطر حفظ کند. دادگاه، متخصصان سلامت روانی را به‌عنوان اشخاص موظف و متعهد در قبال مردم و مراجعان آنها در نظر می‌گیرد. این قانون، از موردی در کالیفرنیا در سال ۱۹۷۴ ناشی می‌شود که در آن، خانواده یک زن از روانشناس او شکایت کردند؛ زیرا او در گفتن موضوع تهدید مراجع به قتل زن کوتاهی کرده بود و در نتیجه آن زن به وسیله مراجع آن روانشناس به قتل رسیده بود.

۷۰- گزینه «۲» مشاوران در تلاش برای ارائه چهره کاملی از خود باید نشان دهند که اعتراف به کامل نبودن و نقص داشتن نوعی شجاعت است که مراجعان نیز باید آن را داشته باشند. مشاورانی که نقاط قوت و ضعف خود را برای درمانجویان آشکار می‌سازند، از خود تصویری اصیل و صادقانه ارائه می‌دهند. همچنین به مراجعان کمک می‌کنند تا تمایلات کمال‌گرایانه و محکوم به شکست را در خود متوقف سازند.

روشی‌ها و فنون راهنمایی در مشاوره

۷۱- گزینه «۳» بی‌واسطگی فرصتی است که ماهیت رابطه مشاور - مراجع، کندوکاو و اکتشاف می‌شود. بی‌واسطگی، نوعی آگاهی در رابطه مشاور - مراجع است؛ آگاهی از اینجا و اکنون که بر زبان آورده می‌شود و مورد بررسی قرار می‌گیرد.

در بی‌واسطگی، مشاوران آنچه را که در مورد مراجعان فکر می‌کنند یا احساسی که دارند را حدس می‌زنند و آن را تفسیر می‌کنند و بعد آن را به مراجعان اطلاع می‌دهند. حدس غلط یا تفسیر بعید، ممکن است باعث شود مشاوران اعتبار خود را نزد مراجعان از دست بدهند.

بسیاری از فنون مشاوره مثل بازگویی نتایج قابل‌پیش‌بینی دارد اما بی‌واسطگی چنین نیست؛ استفاده از بی‌واسطگی، ممکن است الگوی آشنای بین مشاور و مراجع را درهم بشکند و به همین دلیل به روابط مشاور - مراجع لطمه وارد آورد.

در بی‌واسطگی، مشاور بازی‌ها و اجتناب‌هایی که مراجع دارد را بازخورد می‌دهد. بعضی از مراجعان بازی می‌کنند و انتظار دارند مشاور نیز واکنش مطابق با آنها را نشان دهد. وقتی مراجعان با واکنش منفی و غیرمنتظره مشاوران مواجه می‌شوند ممکن است تصمیم بگیرند که به رابطه پایان دهند.